



Dato:

18.09.2025

Innspill til ny regjeringsplattform for 2025-2029

Samskipnadsrådet ønsker med dette å gi innspill til regjeringsplattform for den kommende perioden, slik at regjeringen vil lykkes med sine politiske ambisjoner.

Samskipnadsrådet er samarbeidsorganet for landets 14 studentsamskipnader, som tilbyr et bredt omfang av velferdstjenester til om lag 280 000 studenter. Studentsamskipnadene er ideelle private aktører som sørger for at studentene får et helhetlig tjenestetilbud spesielt tilpasset studiesituasjonen. Studentsamskipnadene tilbyr tjenester som er tilpasset studentenes behov og som balanserer lønnsomhet, attraktivitet og kvalitet.

Samskipnadsrådet mener at gode velferdsordninger for studentene bidrar til målet om at alle skal ha samme mulighet til å ta høyere utdanning i Norge. Studentenes velferdsordninger skal ivareta alle studentene og være tilpasset studielivet til den enkelte student. Her spiller studentsamskipnadene en nøkkelrolle i å realisere gode velferdsordninger som treffer studentene.

Samskipnadsrådet prioriterer studentboliger, studentvelferd og studentøkonomi i vårt innspill til regjeringsplattform for perioden 2025-2029. Vi mener disse områdene er kjernen i studentvelferden. I en presset studentøkonomi er det viktig at studentsamskipnadene kan tilby rimelige og tilpassede velferdsordninger, og det er behov for å ivareta og styrke disse ordningene.

Samskipnadsrådets tre hovedprioriteringer for regjeringsplattform 2025-2029:

- Sikre bedre rammevilkår for å utvikle trygge, bærekraftige og rimelige studentboliger i Norge.
- Økt satsing på studenthelse.
- Bedre studentøkonomi

Studentboliger

Arbeiderpartiets landsmøte har vedtatt følgende om studentboliger:

Vi trenger nok utleieboliger, en storstilt satsing på studentboliger og en forbrukervennlig husleielov, slik at vi får flere trygge og stabile bomiljøer over hele landet.

- *Arbeiderpartiet vil bygge minst 3000 studentboliger hvert år, særlig i pressområder. Det er et mål å bygge så mange studentboliger at ventelistene reduseres vesentlig, og fjerne flaskehalser som hindrer økt bygging.*
- *Sikre at ideelle stiftelser også kan finansiere flere studentboliger gjennom Husbanken, og vurdere om kommersielle utbyggere kan få lån via Husbanken for å bygge studentboliger prisregulert på linje med studentsamskipnadenes portefølje.*
- *Ta nødvendige grep for å bygge flere studentboliger i byene.*

Studentboliger bidrar til to viktige mål i samfunnet, bedre boligsosial politikk og like muligheter til høyere utdanning. Ved at flere av studentene bor i studentboliger, vil det bidra til at det er plass til andre samfunnsgrupper på utleiemarkedet. I tillegg er trygge og gode studentboliger avgjørende for god studenttrivsel. Studentsamskipnadene har et stort ansvar for å bygge studentboliger, men møter en rekke utfordringer som kan løses gjennom konkrete tiltak.

Tiltak til regjeringsplattform:

- Regjeringen vil fastsette tilskuddssatsen til 40% av kostnadsrammen.
- Regjeringen vil sikre et dekkende antall studentboliger, som er på nivå med bevilgningene 2021-2025.
- Regjeringen vil sikre tidligere utbetaling av husbanklån til studentsamskipnader i forbindelse med studentboligbygging.
- Regjeringen vil sørge for flere egnede arealer til studentboligbygging.
- Regjeringen vil legge til rette for mer bærekraft ved utbygging og rehabilitering av studentboliger.
- Regjeringen vil sikre at studentsamskipnadene får flere unntak fra fordyrende tiltak i byggeteknisk forskrift og rekkefølgekrav.
- Regjeringen vil sikre at kommunene har en effektiv reguleringsprosess for å sikre rask utbygging av studentboliger.
- Regjeringen vil sikre at kostnadsrammen for tilskudd til studentboliger over statsbudsjettet justeres årlig med SSBs byggekostnadsindeks for boliger.
- Regjeringen vil sørge for at studentsamskipnadenes utleie av studentboliger blir ivaretatt i revideringen av Lov om husleieavtaler.
- Regjeringen vil sikre studentsamskipnadenes studentboliger forutsigbare betingelser i strømmarkedet.

Statlige rammevilkår og tilskuddsordninger

Studentsamskipnadene er best egnet til å bygge studentboliger. Studentsamskipnadene er etablert nettopp for å bygge og drifte boliger som er prisregulert og tilpasset studentenes behov, og hele overskuddet går tilbake til nye investeringer og velferd til studentene. Gjennom lovfestet studentflertall i styrene er det studentene som selv beslutter tildelingsreglement og hvordan tilbudet skal utvikles. Dette skiller studentsamskipnadene fra kommersielle utbyggere. I tillegg er det kun studentsamskipnader og ideelle aktører som har som formål å ha lave leiepriser, og skal ikke gå i overskudd på studentenes leie. Studentboligene til studentsamskipnadene er mer enn rimelige tak over hodet, de er en del av et helhetlig velferdstilbud til studentene. Studentboligbygging med husbanklån bør forbli et ansvar for studentsamskipnadene, fordi studentsamskipnadene er studentenes egen organisasjon, styrt av og for studentene.

De siste årene har byggekostnadene økt vesentlig, og regjeringens økning av tilskuddssatsen til 40% av kostnadsrammen i 2025 var et svært viktig grep for å opprettholde byggetakten. Forutsigbarhet er viktigere enn enkelttall når det kommer til antall tilsagn. Et nivå tilsvarende 2021-2025 har vist seg å gi både høy utbyggingstakt og realistiske prosjekter og bør derfor videreføres. Dette for å sikre at ambisjonene for studentboliger i den kommende regjeringsperioden står i samsvar med hva som faktisk kan realiseres.

Samskipnadsrådet mener at kostnadsrammen til studentboliger må justeres etter SSBs byggekostnadsindeks¹, fordi byggekostnadene stiger raskere enn den generelle prisveksten. Hvis rammen bare justeres etter KPI, vil tilskuddene ikke holde tritt med de reelle byggekostnadene. Ved å følge byggekostnadsindeksen sikres det at studentboligprosjektene i større grad er gjennomførbare.

Samskipnadsrådet mener regjeringen bør legge til rette for tidligere utbetaling av Husbanklån ved studentboligbygging. Beregninger fra Studentsamskipnaden SiO viser at en slik endring ville redusert byggekostnadene med nær 20 000 kroner per hybelenhet, noe som igjen kunne gitt lavere husleie – om lag 720 kroner mindre i året per student. Dette er et konkret og målrettet grep som både reduserer kostnader og gir mer overkommelige boutgifter for studentene.

De aller fleste studenter i studentboligen har strømkostnadene som en del av husleien. At studentsamskipnadene har hatt rett på strømstøtte på studentboligene har derfor vært svært viktig. Det har samtidig vært flere utfordringer med vurderingen hos noen av nettleieselskapene; eksempelvis med anlegg med fellesmålere og fjernvarme. Det er viktig at studentsamskipnadene sine studentboliger blir behandlet likt som øvrige husholdninger i innføringen av Norgespris. Studentene skal ikke måtte få høyere husleie fordi de bor i studentbolig, dersom innretningen på Norgespris ikke lar seg gjennomføre på studentboliger.

¹ <https://www.ssb.no/priser-og-prisindekser/byggekostnadsindekser/statistikk/byggekostnadsindeks-for-bustader>

Mer areal og smidige reguleringsprosesser

I dag er en av hovedutfordringene knyttet til å bygge flere studentboliger å finne egnede tomter for studentboliger. Samtidig blir flere byggeprosjekter bremsset i lange reguleringsprosesser der både tekniske krav og fordyrende rekkefølgekrav er utfordringer. Det var et viktig grep av regjeringen å innføre studentboliger som eget arealformål i forrige regjeringsperiode, og Samskipnadsrådet er enig med regjeringen i at dette må tas i bruk av kommunene. Samskipnadsrådet er også enig med regjeringens utspill om at kommunene må planlegge for ulike boformål, der studentboliger skal være et av disse der det er aktuelt.

Samskipnadsrådet er svært positiv til satsingen regjeringen har vist for å få fart på boligbyggingen i Norge². Staten må sikre at kommunene tar i bruk verktøyene de har, slik at de i større grad kan prioritere studentboliger i sine byutviklingsplaner, gi lettere tilgang på tomter og forenkle regulering av studentboligbygging. Videre har det nylig vist seg at utfordringene med statens innsigelsespraksis også rammer studentboligbyggingen. Dette ved å forsinke og i verste fall stanse studentboligprosjektet med 600 boliger i Trondheim kommune. Her har kommunen, fylkeskommunen og Husbanken brukt sine verktøy på en svært god måte, men det prosjektet bremses av Riksantikvaren.

Studentvelferd

Arbeiderpartiets landsmøte har vedtatt følgende om studentvelferd:

Et godt studiested, en trygg økonomi og et godt sted å bo mens man studerer, er viktig for studentenes læring og livskvalitet. I regjering har vi økt studiestøtten med over 40 000 kroner i 1553 året per student, og sørget for at det bygges flere tusen nye studentboliger. Arbeiderpartiet vil fortsette å bygge flere studentboliger og styrke studentøkonomien for å sikre lik rett til utdanning for alle, uavhengig av bakgrunn. Vi vil jobbe for at studentene får god faglig oppfølging og veiledning, og at studiestedene gir sosial trygghet for alle.

- *Arbeiderpartiet vil sikre gode rettigheter for studentforeldre, med finansiering og rettighet til permisjon*

Studentmassen er i rask endring. Flere studenter tar digitale eller samlingsbaserte studier, og antallet fagskolestudenter som omfattes av studentsamskipnadene øker. Disse gruppene har andre behov enn tradisjonelle heltidsstudenter ved campus, og det krever fleksibilitet og tilpasning for å sikre relevante og tilgjengelige tilbud. Tilskudd til studentsamskipnadenes velferdsarbeid er avgjørende for at studentsamskipnadene skal kunne møte en mer variert studentpopulasjon og sikre likeverdige tilbud, uavhengige av hvor og hvordan studentene studerer.

² <https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/boligmarkedet/boligbygging/id3101582/>

Tiltak til regjeringsplattformen:

- Regjeringen vil øke tilskuddet til velferdstilbud til studenter i regi av studentsamskipnadene.
- Regjeringen vil sikre studentsamskipnadene finansiering til å kunne gi velferdsbehov til alle grupper studenter.
- Regjeringen vil sikre studentsamskipnadene muligheten til å levere likeverdige velferdstilbud ved flercampus-institusjoner.
- Regjeringen vil inkludere studentbarnehager i oversikten over private barnehager med unntak fra kravet om selvstendig rettssubjekt i barnehagelovens § 7a
- Regjeringen vil sikre studentbarnehagene unntak fra selvstendig rettssubjekt.

Studentsamskipnadenes velferdstilskudd har hatt en betydelig realnedgang over flere år. En økning av velferdstilskudd til studentsamskipnadene vil styrke studentsamskipnadenes evne til å tilrettelegge for studentenes ulike behov og gi dem forutsetninger for å fullføre studiene. For at studentsamskipnadene skal kunne tilby gode og treffende velferdstjenester for studentene og bistå studenter i å møte utfordringene studentlivet gir, er studentsamskipnadene avhengige av gode og forutsigbare rammer.

Studentbarnehagene yter en helt særskilt rolle som bidrag til studenter med barns like muligheter til utdanning. Studentbarnehagene er bygget opp slik at de både tar vare på barna, men også legger til rette for at foreldrene får studert på kveldstid, i utvalgte helger, får møttes og vært sosiale med hverandre og ikke minst tilbyr de eksamensgaranti selv om barnet ditt er sykt. Dette er uvurderlige bidrag i en studenttilværelse som er enda travlere enn de øvrige studentene.

Studentsamskipnadene blir i dag hindret fra å se på studentbarnehagene som en del av studentvelferden som helhet. Dette på grunn av endringene i barnehagen som sørget for at hver barnehage måtte skilles ut som et selvstendig rettssubjekt. Samskipnadsrådet forstår godt regjeringens ønske om å synliggjøre økonomien i private barnehager ytterligere, men mener at for samskipnadene ville kravene i Samskipnadsloven om segmentregnskap.

Samskipnadsrådet ber om at regjeringen legger til studentsamskipnadenes studentbarnehager i økonomiforskrift til barnehageloven § 3a. Dette vil gi unntak fra barnehagelovens § 7a første ledd om at hver privat barnehage skal være et selvstendig rettssubjekt.

Samskipnadsrådet ønsker også å vise til studentbevegelsens krav til økt studiestøtte.

Studenthelse

Arbeiderpartiets landsmøte har vedtatt følgende om studenthelse:

Et godt studiested, en trygg økonomi og et godt sted å bo mens man studerer, er viktig for studentenes læring og livskvalitet. (..) Vi vil jobbe for at studentene

får god faglig oppfølging og veiledning, og at studiestedene gir sosial trygghet for alle.

- *Arbeiderpartiet vil styrke det psykiske velferdstilbudet sammen med studentsamskipnadene.*

Studentsamskipnadene arbeider for gode studentliv og skal hjelpe studentene å møte utfordringene studentlivet gir. Staten og vertskommunen har det lovpålagte ansvaret for studentenes helsetilbud. Studentsamskipnadenes målsetting er å gi studentene den nødvendige støtte for at de kan fullføre og trives med studiene.

Tiltak til regjeringsplattformen:

- Regjeringen vil utvide helsestasjonstilbudet for unge slik at tilbudet inkluderer alle semesterregistrerte studenter.
- Regjeringen vil følge opp Stortingets vedtak om å endre forskrift om pasient- og brukerrettigheter i fastlegeordningen for å sikre tilgang til legetjenester for studenter.
- Regjeringen vil utrede sammenhengen mellom studentenes helse og fullføringsgrad.
- Regjeringen vil øke midler til tilskuddsordningen «Studenter – psykisk helse og rusmiddelbruk» under Helsedirektoratet.

Helse- og mestringstjenestene til studentsamskipnadene er et bredt spekter av helsefremmende, forebyggende og/eller behandlende tjenester som studentsamskipnadene tilbyr studentene. Disse tjenestene inkluderer blant annet tilgjengelige kurs, samtaletilbud, digitale samtaletilbud, helsetjenester og selvhjelp for å bidra til studiegjennomføring.

Studentene og unge voksne rapporterer om stadig dårligere livskvalitet og høyere psykisk symptomtrykk. Samskipnadenes arbeid for bedre studentliv krever langsiktig og målrettet innsats. Forutsigbarhet i rammebetingelsene er avgjørende for hvordan Samskipnadene skal prioritere allerede knappe ressurser. Studentsamskipnadenes helse- og mestringstjenester finansieres hovedsakelig av studentene selv gjennom semesteravgift. Deretter gjennom tilskudd fra Kunnskapsdepartementet, Helseforetakene og kommunene, samt prosjektmidler fra helsedirektoratet. Det er avgjørende at samskipnadene har tydelige og forutsigbare rammebetingelser for disse tilskuddene.

Helsedirektoratets tilskuddsordning «Studenter – psykisk helse og rusmiddelbruk» er en helt sentral del av arbeidet for å forebygge psykisk uhelse og rusbruk blant studenter gjennom samskipnadene. Midlene fra Helsedirektoratet gjør det mulig for samskipnadene å sette i gang målrettede tiltak og tilbud for å møte studenters behov på området psykisk helse og rusforebygging. Midlene har ikke bare ført til konkrete lokale prosjekter, men også fremmet samarbeid på tvers av samskipnadene, sikret et likt tilbud til studenter over hele landet, økt digitaliseringen av tilbud til studenter og bidratt til at helse- og mestringstjenestene kan

driftes på en forutsigbar og stabil måte. Dessverre harm ange av disse prosjektene enten blitt nedskalert eller står i fare for å bli avviklet, etter halvering og nedskalering av midlene i forrige regjeringsperiode. For 2025 er det kun lyst ut midler for ett år av gangen. Det gir lite forutsigbarhet for prosjektene, og Samskipnadsrådet ber Arbeiderpartiets regjering om å øke midlene da dette vil bidra til å styrke det psykiske velferdstilbudet til studentene.

På vegne av Samskipnadsrådet,

Rita Hirsum Lystad

Styreleder i Samskipnadsrådet